

Lieksan kaupungin lausunto Lieksan 2. apteekin lakkauttamisesta

Kaupunginhallitus 09.01.2023 § 20
891/14.01.00/2022

Valmistelija

Elinvoimajohtaja

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea on toimittanut Lieksan kaupungille kuulemiskirjeen koskien Lieksan 2. apteekin lakkauttamista. Fimea on pyytänyt lausuntoa asiasta Lieksan kaupungin lisäksi Lieksan kaupungissa apteekkiliikettä harjoittavilta apteekkarilta. Kuulemiskirje on lähetetty tiedoksi myös Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalousten kuntayhtymä Siun sotalle. Lausuntoa pyydetään viimeistään 13.1.2022.

Lääkelain 41 § momentin mukaan kunnan on Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean pyynnöstä tarvittaessa arvioitava alueen apteekkipalveluiden toimivuutta, sijoittumista ja riittävyttä. Lääkelain 41 § 3 momentin mukaan Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus voi päättää apteekin lakkauttamisesta, jos lääkkeiden saatavuus tai apteekkipalveluiden riittävyys ei enää edellytä apteekin ylläpitoa alueella asuvan tai asioivan väestön määrä, alueella jo olevat apteekkipalvelut ja muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut huomioon ottaen. Lakkauttamispäätöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin kyseessä oleva apteekkilupa on tullut avoimeksi, ellei apteekkiluvan haltijana oleva apteekkari ole ilmoittanut suostuvansa päätökseen. Lääkelain 41 § 4 momentin mukaan Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus on kuultava asianomaista kuntaa ennen 3 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä.

Fimea on vastaanottanut 2.11.2022 Lieksan 1., 2. ja 3. apteekin apteekkareilta aloitteen apteekkilupien määrän vähentämiseksi Lieksan kaupungin alueella. Aloitteen mukaan kaupungin väestömäärän laskeva suuntaus on vaikuttanut apteekkipalvelujen kysyntään ja saanut nykyiset toimijat pohtimaan keinoja apteekkien toimintaedellytysten säilyttämiseksi. Aloitteessa on todettu, että kaikki Lieksan kaupungin alueella toimivat apteekit ovat sijoittuneet Lieksan terveysaseman läheisyyteen vain muutaman sadan metrin päähän toisistaan. Apteekkareiden mukaan alueella on työvoimapulaa, mikä näkyy haasteina myös farmaseuttisen työvoiman saatavuudessa. Aloitteessa todetaan, että heikentyneet henkilökuntaresurssit vaikuttavat jo lääkkeiden saatavuuteen apteekkien aukioloaikojan supistamisen myötä.

Apteekkareiden aloitteessa esitetään tilanteen ratkaisuksi Lieksan 2. apteekin lakkauttamista ja sen liiketoiminnan myymistä Lieksan 3. apteekin apteekkarille.

Lieksan kaupungin alueella sijaitsee kolme apteekkia, kaikki keskustassa muutaman sadan metrin etäisyydellä toisistaan. Lisäksi Lieksan kaupungin alueella toimii kaksi apteekin palvelupistettä, toinen Vuonislahdessa ja toinen Viekijärvellä.

Fimea esittää Lieksan 2. apteekin lakkauttamiseksi seuraavaa:

Fimea harkitsee Lieksan 2. apteekin lakkauttamista. Fimea katsoo, että apteekkipalveluiden riittävyys ei enää edellytä apteekin ylläpitoa Lieksan alueella asuvan tai asioivan väestön määrä, alueella jo olevat

apteekkipalvelut ja muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut huomioon ottaen.

Lieksan kaupungin alueelle sijoittuvat apteekit ovat kaikki noin 200 metrin etäisyydellä toisistaan Lieksan terveysaseman läheisyydessä. Fimea katsoo, että mikäli yksi Lieksan kaupungin alueen apteekteista lakkautettaisiin, apteekkipalveluiden riittävyys ja lääkkeiden saatavuus ei heikentyisi. Fimean saaman käsityksen mukaan Lieksan 2. apteekin lakkauttaminen parantaisi jäljelle jäävien apteekkien toimintaedellytyksiä ja farmaseuttisen henkilökunnan saatavuutta, mikä voi osaltaan parantaa lääkkeiden saatavuutta mahdollistamalla apteekkien aukioloaikojen laajentamisen.

Lieksan 2. apteekin alaisuudessa toimivan Vuonislahden palvelupisteen toiminta lakkaisi Lieksan 2. apteekin toiminnan päättyessä. Lieksan 1. ja Lieksan 3. apteekin apteekkareilla on tarvittaessa mahdollisuus hakea Fimealta lupaa jatkaa Vuonislahden palvelupisteen toimintaa.

Lieksan kaupungin lausunto:

Lieksan kaupunki kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa, että esitys on harmillinen palvelurakenteen supistumisen kannalta, mutta kuitenkin perusteltu niin lieksalaisten apteekkareiden kuin Fimeankin toimesta.

Lieksan kaupungin väestörakenne on ollut vähenevä, mikä on nostettu esiin apteekkarien Fimealle tekemässä aloitteessa. Väestöennusteen mukaan Lieksassa olisi vuonna 2030 yhteensä 9068 ja vuonna 2040 yhteensä 7935 asukasta. Lieksan kaupungin tavoitteena on kääntää väestöennuste positiiviseksi, mutta on väistämätöntä, että johtuen kunnan ikärakenteesta väestön väheneminen tulee olemaan seuraavina vuosikymmeninä huomattava nykyisten kuntalaisten osalta. Tämän hetken ikärakenteessa painottuu niin naisten kuin miestenkin osalta yli 55-vuotiaat; samaan aikaan syntyvyyden ollessa kohtalaisen pientä.

Lieksan kaupunki pitää 1.1.2023 voimaan tullut lääkeasioiden uudistusta osin valitettavana. Käytyjen keskustelujen pohjalta on selvää, että tuleva uudistus lääkkeiden tukkuhintojen leikkauksineen vähentää apteekkien lääkemyyntiä ja kokonaisliikevaihtoa. Tällä tulee olemaan välitön vaikutus myös lieksalaisten apteekkien kannattavuuteen, mikä osaltaan puoltaisi yhden Lieksassa toimivan apteekin lakkauttamista tässä vaiheessa. Näin jäljelle jäävien apteekkien toimintaedellytyksiä pystyttäisiin osaltaan turvaamaan.

Lieksan kaupungille on tärkeää, että yhden apteekin mahdollinen lopettaminen ei vaikuttaisi apteekteissa työskentelevien henkilöiden kokonaismäärään vähentävästi. Liiketoimintakaupassa mahdollisesti poistuvan apteekin henkilökunta jatkaisi työskentelyä entiseen malliin, eli muutoksella ei olisi vaikutusta kokonaishenkilötyövuosiin, mikä on positiivista. Lieksan kaupungin mielestä muutos voi olla kokonaisuutena henkilökunnan saatavuuden suhteen positiivinen, sillä työvoimapulaa on ollut valitettavasti viime aikoina myös farmaseuttisen henkilökunnan osalta.

Lieksan kaupungille on olennaista, että jäljelle jäävät kaksi apteekkia pystyvät palvelemaan laajasti kuntalaisia ja alati lisääntyviä matkailijoita. Muutos toivottavasti mahdollistaisi apteekkien osalta laajemmat palveluajat, samoin kuin varmistaisi ilt- ja viikonloppupäivystykset.

Lieksaan aletaan rakentamaan uutta sote-keskusta vuoden 2023 alkupuolella, minkä sijainti kantatien varrella ei tule juurikaan muuttamaan terveysaseman välimatkaa nykyisten apteekkien sijaintiin nähden.

Lieksan kaupunki pitää valitettavana, että jos Lieksan 2. apteekki lakkautetaan, sen alaisuudessa toimivan Vuonislahden palvelupisteen toiminta lakkaisi. Kaupunki pitää hyvänä, että Lieksan 1. ja Lieksan 3. apteekin apteekkareilla on tarvittaessa mahdollisuus hakea Fimealta lupaa jatkaa Vuonislahden palvelupisteen toimintaa. Lieksan kaupunki toivoo, että Lieksan 1. ja Lieksan 3. apteekkien apteekkarit näkisivät Vuonislahden palvelupisteen säilymisen mahdollisuutena huomioiden kylän ympärivuotinen asutus, ja alati lisääntyvä matkailijamäärä.

Lisäksi kaupunki toivoo, että apteekkarit huomioisivat tulevaisuudessa myös mahdollisen apteekin palvelupisteen muodostumisen Kolin kylälle, joka kasvaa merkittävästi tulevina vuosina niin vakituisen asumisen kuin matkailijamäärienkin suhteen.

Yhteenvedona lausunnostaan Lieksan kaupunki toteaa, että yhden apteekin poistuminen Lieksasta olisi valitettavaa. Kaupungin mielestä olisi kuitenkin perusteltua harkita apteekin lopettamista tässä vaiheessa hallitusti ja tulevia muutoksia ajoissa ennakoiden siten, että jäljelle jäävien apteekkien toimintaedellytykset parantuisivat. Kaupunki uskoo, että mikäli yksi Lieksan kaupungin alueen apteekeista lakkautettaisiin, sillä ei olisi vaikutusta apteekkipalveluiden riittävyyteen ja lääkkeiden saatavuuteen.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa yllä olevan lausunnon Fimealle Lieksan 2. apteekin lakkauttamisesta.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti antaa yllä olevan lausunnon Fimealle Lieksan 2. apteekin lakkauttamisesta.
Lisätietoja	Elinvoimajohtaja Susanna Saastamoinen, p. 040 1044 009, sähköposti susanna.saastamoinen(at)lieksa.fi